

Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Кафедра внутрішньої медицини № 2

"Затверджую"

проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи

проф. В. В. Погорілий
31.08.2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАММА

Для лікарів-інтернів

Для спеціальності: внутрішні хвороби

Факультет: післядипломної освіти

Кафедра: внутрішньої медицини № 2

Нормативні дані форма навчання	Семестри	Кількість годин						Види контролю (сем.)	
		I-ий рік		II-ий рік		Всього		Диференційний залік	Державний іспит
		Лекції	Практ. заняття	Лекції	Практ. заняття	Лекції	Практ. заняття		
Денна									
	XIII-XVI	42	504	38	576	80	1080	XIV	XVI

Робоча програма складена на основі типового навчального плану та програми спеціалізації (інтернатури) випускників вищих медичних навчальних закладів освіти III-IV рівнів акредитації зі спеціальності: 7.110101 «Лікувальна справа». Київ, 2002

Робоча програма складена: _____ проф. С. В. Шевчук

Робоча програмв затверджена на засіданні кафедри: Протокол № 1 від 31.08.2020

31 серпня 2020 р. Зав. кафедри _____ проф. С. В. Шевчук

Схвалено радою (методичною комісією) післядипломної освіти

31 серпня 2020 р. Голова ради _____ проф. Н. Ю. Осовська

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Первинна спеціалізація (інтернатура) є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників усіх факультетів вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти III – IV рівнів акредитації незалежно від підпорядкування та форм власності, яка закінчується присвоєнням кваліфікації лікаря-спеціаліста з певного профілю.

1. Мета

Метою інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки випускників вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти III – IV рівнів акредитації, медичних факультетів університетів, їх професійна адаптація до самостійної лікарської діяльності.

Завдання

Основним завданням інтернатури із спеціальності «Внутрішні хвороби» є набуття знань, професійних умінь і навичок за кваліфікаційною характеристикою лікаря-спеціаліста терапевта.

Інтернатура проводиться в очно-заочній формі в закладах медичної післядипломної освіти на факультетах післядипломної освіти ВНЗ III – IV рівнів акредитації, а також в базових установах закладів охорони здоров'я. В якості клінічних установ очного навчання використовуються, крім стаціонарних, і заклади амбулаторної допомоги (поліклініки, амбулаторії).

Протягом навчання в інтернатурі лікарі-інтерни можуть одночасно навчатись в магістратурі такої ж спеціальності, як і спеціальність інтернатури. Навчання в магістратурі проводиться на тій же кафедрі вищого закладу освіти, на якій лікар-інтерн проходить очну форму навчання в інтернатурі. Вступ до магістратури та навчання в ній регламентуються відповідними директивними документами.

Підготовка лікарів-інтернів проводиться за індивідуальними навчальними планами, які розробляються на підставі типового навчального плану і програми інтернатури.

Типовим навчальним планом підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю «Внутрішні хвороби» упродовж 2 років (22 місяці) передбачено: 6 місяців (з вересня по лютий) упродовж першого року і 5 місяців (з лютого по червень) упродовж другого року навчання на кафедрі терапії і на суміжних кафедрах (разом 11 місяців – 1716 годин). На базах стажування підготовка інтернів буде здійснюватись за перший рік упродовж 5 місяців і за другий рік – відповідно 6 місяців (разом 11 місяців).

Рік навчання	Місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
1-й рік	б	к	к	к	к	к	к	б	б	б	б	в
2-й рік	б	б	б	б	б	б	к	к	к	к	к	в

Примітки: б – стажування на базі; к – навчання на профільній та суміжних кафедрах 11 місяців 1716 годин; в-відпустка

Даний навчальний план розрахований на 36-годинний робочий тиждень.

Навчальна програма підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Внутрішні хвороби» є нормативним документом, яким визначається зміст навчання в інтернатурі і встановлення вимог до обсягу та рівня професійної підготовки фахівців.

2. Структура та зміст предмету

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних для лікарів-інтернів-терапевтів для самостійної роботи із надання кваліфікованої допомоги хворим і потерпілим.

Програма складається з трьох блоків – «Внутрішні хвороби», «Суміжні дисципліни», «Додаткові програми», які в свою чергу поділяються на розділи, що складаються з дисципліни. Збільшення годин на проходження розділу «Інтенсивна терапія. Невідкладні стани» зумовлене актуальністю даного питання і необхідністю належної підготовки до здачі ліцензованого іспиту «Крок-3». З цієї ж причини вивчення даного розділу передбачено на першому році інтернатури. Розподіл годин на викладання тем до данного розділу віддається на розгляд ВУЗу.

Такі розділи програми як «Теоретичні основи внутрішньої патології», «Актуальні питання клінічної фармакології», «Онкологія», «Гастроентерологія» пропонується викладати в окремих розділах в залежності від актуальності питань на сучасному етапі розвитку внутрішньої медицини.

З метою надання викладання питань лікування, клінічної фармакології прикладного характеру, вони включені окремими темами в розділі плану.

Зміст та форми військово-медичної підготовки регламентуються додатковими планами і здійснюються на базі відповідних підрозділів ВНЗ.

Для виконання даної програми в процесі очної частини інтернатури передбачено такі види занять: лекції, практична лікарська діяльність під керівництвом викладача, семінарські заняття. За потребою до структури практичної лікарської діяльності можуть включатися в практичні заняття.

Кількість годин, відведених на лекційний матеріал, становить 5 % від загального обсягу навчального часу. Теоретична підготовка передбачає, крім лекцій, активну участь у семінарських заняттях, науково-практичних, клінічних і патологоанатомічних конференціях тощо. Проведення науково-практичних конференцій, конференцій молодих вчених та лікарів-інтернів відбувається за рахунок часу, відведеного на викладання розділів, під час проведення яких проводяться дані заходи.

Основним видом навчання в інтернатурі є практична лікарська підготовка під керівництвом викладача. Практична підготовка лікарів-інтернів під час занять на профільній та суміжних кафедрах проводиться у вигляді практичної лікарської діяльності, що передбачає роботу лікаря-інтерна на клінічній базі під керівництвом викладача. Кількість годин, відведених на практичну підготовку лікарів-інтернів складає приблизно 70 % загального навчального часу. Особливий наголос під час занять робиться на засвоєння практичних навичок. В переліку практичних навичок передбачено три рівні засвоєння матеріалу: 1-ий рівень (+) – ознайомлення з даним питанням, 2-ий (++) – знання методів та інтерпритації даних при курації хворих, виконання окремих маніпуляцій, 3-ий (+++) – уміння самостійно застосовувати набуті знання, навички в обстеженні, діагностиці і лікуванні хворих. Перелік практичних навичок, якими повинен оволодіти лікар-інтерн-терапевт, поданий в цій програмі окремо. З метою узагальнення результатів практичної підготовки слід максимально впроваджувати клінічні розбори-семінари. Така організація навчального процесу максимально готує лікаря-інтерна до самостійної практичної роботи, особливо в структурі надання первинної медико-санітарної допомоги.

На додаткові програми виділено 71 годину з включенням викладання медичної генетики, клінічної імунології, прикладної медичної інформатики, основ трансплантології. Додаткові програми та суміжні дисципліни можуть викладатись на відповідних кафедрах.

Загальна кількість годин, відведених на проведення певних тематичних баз структурування навчального плану за видами занять (лекції, семінари, практична лікарська діяльність) за рішенням ВНЗ може змінюватись в межах 15 % в залежності від актуальності питань на сучасному етапі розвитку медичної науки та регіональних особливостей лікарів. Питання перерозподілу викладання тем і розділів за роками навчання можуть змінюватись при умові відповідної компенсації годин з інших розділів навчального плану. Як правило, робочий день лікаря-інтерна формується так: ранкова конференція (під час чергувань, обговорення ситуації у відділенні) – 1 година, курація хворих у палатах, ведення та заповнення історій хвороб, медичної документації – 3,5 год, перерва – 0,5 год, клінічний розбір хворого і/або семінар, контроль засвоєння матеріалу, підсумки – 2 години (робочий день – 7,2 год). В окремих випадках, в залежності від ситуації, потреб регіону розпорядок роботи дня може змінюватись.

Самостійна робота лікаря-інтерна над засвоєнням навчального матеріалу поза аудиторією може виконуватись у бібліотеці вищого навчального закладу, навчальних кабінетах кафедр, комп'ютерних класах, клініці тощо.

Для визначення початкового рівня знань і практичних навичок на початку першого року навчання на кафедрі проводиться базовий контроль знань, який складається з двох етапів. Перший етап – перевірка рівня оволодіння практичними навичками, який проводиться у відділенні біля ліжка хворого із заповненням відповідних атестаційних листків, другий етап – тестовий контроль, який проводиться у вигляді вирішення тестових завдань чи у вигляді комп'ютерного контролю. Результати базового контролю враховуються при складанні індивідуального плану підготовки в інтернатурі. Викладання кожного розділу дисципліни закінчується перевіркою засвоєння практичних навичок з даної дисципліни.

При завершенні очної частини першого року навчання в інтернатурі на кафедрі вищого закладу освіти проводиться підсумковий контроль, що включає в себе перевірку професійної практичної підготовки лікаря-інтерна згідно з планом і програмою, тестовий контроль рівня знань та умінь, співбесіду.

Практична частина підсумкового контролю знань лікарями-інтернами може розпочатись заздалегідь, шляхом їх участі в клінічних, інструментальних, санітарно-епідеміологічних обстеженнях, виробничих процесах тощо у присутності викладача. Лікарі-інтерни, які не атестовані за результатами підсумкового контролю або не з'явилися на нього без поважних причин, зовов'язані пройти підсумковий контроль у терміни, погоджені з деканатом (відділом інтернатури), але не пізніше двох місяців від початку нового навчального року. Повторне нескладання підсумкового контролю кваліфікується як невиконання навчального плану. На перших заняттях другої частини очного циклу розглядаються стан виконання індивідуального навчального плану інтерна, дискусійні та проблемні питання, що виникли під час проходження інтернатури на базах стажування.

По закінченню терміну підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни підлягають атестації для визначення знань і практичних навичок з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста по спеціальності «Внутрішні хвороби».

За період навчання в інтернатурі лікар-інтерн повинен скласти ліцензований іспит «Крок-3», що визначено відповідними регламентуючими документами.

Атестація лікарів-інтернів включає в себе: контроль знань та умінь за комп'ютерними тестуючими програмами, оцінку державною атестаційною комісією володіння практичними навичками, співбесіду чи іншу форму підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури.

Комп'ютерний контроль знань та умінь проводиться в комп'ютерному класі кафедри (факультету) вищого закладу освіти за тестовими комп'ютерними програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України, в присутності членів державної атестаційної комісії.

При проведенні оцінки володіння практичними навичками лікарі-інтерни підлягають обов'язковому контролю вміння провести обстеження хворого, тлумачення результатів допоміжних досліджень, провести диференційний діагноз, виставити клінічний діагноз, призначити лікування конкретному хворому, надати невідкладну допомогу (включаючи проведення серцево-легеневої реанімації на тренажері), вирішити питання експертизи працездатності.

Співбесіда чи інша форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури проводиться з кожним лікарем-інтерном. За результатами співбесіди з урахуванням оцінок попередніх етапів приймається рішення про рівень підготовки лікаря-інтерна для присвоєння йому звання лікаря-спеціаліста.

Проведення атестації та підведення її підсумків регламентуються відповідними директивними документами.

При проходженні заочної частини інтернатури лікар-інтерн підпорядковується адміністрації базової лікувально-профілактичної установи. На нього поширюються правила внутрішнього трудового розпорядку, права та пільги, що встановлені для медичних працівників даної установи. Під час проходження інтернатури при здійсненні функцій лікаря інтерн володіє правами і несе відповідальність за свої вчинки на рівні з іншими лікарями.

Заочна частина інтернатури проводиться на базі терапевтичних чи відповідних спеціалізованих відділень стаціонарних закладів, поліклінік, амбулаторних закладів. Час проходження заочної частини первинної спеціалізації за окремими курсами навчальної програми на базі амбулаторних закладів повинен становити не менше третини часу, відведеного для вивчення курсу.

Відповідно до чинного положення про інтернатуру, лікар-інтерн повинен самостійно забезпечувати діагностичний та лікувальний процес під керівництвом безпосереднього керівника. Лікарі-інтерни чергують 2 рази на місяць у стаціонарі під керівництвом відповідального чергового лікаря і звітують про результати чергування на ранкових конференціях, оперативних нарадах у відділенні.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
зі спеціальності «Внутрішні хвороби» першого року навчання**

№	Теми лекцій
1.	Стабільна та нестабільна стенокардія
2.	Диференційна діагностика поєднаних набутих вад серця
3.	Диференційна діагностика поєднаних вроджених вад серця
4.	Набряк легень: стандарти діагностики, лікування та профілактики згідно рекомендацій доказової медицини
5.	Гіпертонічна хвороба: стандарти діагностики, лікування та профілактики
6.	Сучасні методи лікування та профілактики аритмій
7.	Диф. діагностика та стандарти лікування ідіопатичних кардіоміопатій
8.	Інфекційний ендокардит: стандарти діагностики, лікування та профілактики
9.	Легенева гіпертензія: стандарти діагностики, лікування та профілактики
10.	Бронхіальна астма важка форма: стандарти діагностики, лікування та профілактики
11.	Диференційна діагностика суглобового синдрому
12.	Диференційна діагностика та стандарти лікування захворювань сполучної тканини
13.	Панкреатити: стандарти діагностики, диф. діагностики, лікування та профілактики
14.	Диференційна діагностика несправжнього гострого терапевтичного живота
15.	Диференційна діагностика, стандарти лікування та профілактика лейкозів
16.	Диференційна діагностика та лікування хронічних гепатитів і цирозів печінки
17.	Диференційна діагностика, лікування і профілактика пієло-, гломерулонефритів
18.	Хронічна ниркова недостатність: диференційна діагностика, стандарти лікування та профілактика
19.	Рання діагностика порушень вуглеводного обміну. Сучасні принципи лікування цукрового діабету 2 типу
20.	Актуальні питання небезпечних інфекцій

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
зі спеціальності «Внутрішні хвороби» другого року навчання**

№	Теми лекцій
1.	Інфаркт міокарда: стандарти діагностики та лікування згідно рекомендацій доказової медицини
2.	Ускладнення інфаркту міокарда: стандарти діагностики, лікування та профілактики згідно рекомендацій доказової медицини
3.	Пароксизмальні порушення ритму серця: стандарти діагностики, лікування та профілактики
4.	Симптоматичні артеріальні гіпертензії: стандарти діагностики та лікування
5.	Гіпертонічні кризи: класифікація, стандарти діагностики, лікування та профілактика
6.	Хронічна серцева недостатність: класифікація, стандарти діагностики, лікування та профілактики згідно рекомендацій доказової медицини
7.	Терапевтичні аспекти бойової травми
8.	Ревматична хвороба серця: стандарти діагностики, лікування та профілактики
9.	Тромбоемболія легеневої артерії: стандарти діагностики та лікування згідно рекомендацій доказової медицини

10.	Системні васкуліти: стандарти діагностики та лікування
11.	Хронічні холецистити: стандарти діагностики, лікування та профілактики
12.	Вірусні гепатити: стандарти діагностики, лікування та профілактики на основі рекомендацій доказової медицини
13.	Хронічні обструктивні захворювання легень: стандарти діагностики, лікування та профілактики на основі рекомендацій доказової медицини
14.	Терапевтичні маски ендокринних захворювань
15.	Ультразвукова діагностика в терапевтичній практиці
16.	Імунодефіцитні захворювання. Принципи діагностики та лікування
17.	Диференційна діагностика та лікування геморагічного синдрому
18.	Диференційна діагностика хронічного болю в грудній клітці
19.	Актуальні питання СНІД: стандарти діагностики, лікування та профілактики

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з лікарями-інтернами терапевтами I року навчання
зі спеціальності «Внутрішні хвороби»

Тема заняття	Форма впровадження
Хвороби органів дихання та професійні хвороби I тиждень Методи обстеження хворих з патологією органів дихання. Функціональна діагностика. Лабораторні та рентгенологічні методи дослідження. ХОЗЛ. Класифікація. Критерії бронхіальної обструкції. Програми лікування. Покази до госпіталізації. Реабілітаційна терапія. Пневмонії. Класифікація. Лікування. Хвороби плеври. Плеврити. Пневмоторакс. Діагностика, методи невідкладної допомоги. Покази до плевральної пункції та дренування порожнини плеври. Гнійні захворювання легень. Абсцес легень. Бронхоектатична хвороба. Емпієма плеври.	Семінар Клінічний розбір, семінар Клінічний розбір, семінар Клінічний розбір, семінар
II тиждень Інтерстиціальні захворювання легень. Фіброзуючі альвеоліти. Саркоїдоз органів дихання. Паразитарні та грибкові захворювання легень. Дихальна недостатність. Класифікація. Діагностичні критерії. Легеневе серце. Класифікація легеневої гіпертензії. Тромбоемболія легеневої артерії. Критерії діагнозу. Комплексне лікування. Інтенсивна терапія. Профілактика. Загострення бронхіальної астми	Семінар Семінар Семінар Семінар Клінічний розбір, семінар
III тиждень Легенева кровотеча. Діагностика. Тактика лікаря. Невідкладна допомога Гостра дихальна недостатність Спонтанний пневмоторакс	Семінар Семінар Семінар

Муковісцидоз	Семінар
Підсумок з пульмонології	Клінічні задачі, тести
Хвороби серцево-судинної системи I тиждень Методи обстеження при серцево-судинній патології. Значення лабораторних та інструментальних методів обстеження в діагностиці захворювань.	Семінар
Основи електрокардіодіагностики, методика проведення, основні електрокардіографічні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи, їх значення.	Семінар
Артеріальні гіпертензії. Есенціальна артеріальна гіпертензія. Загальні принципи терапії.	Клінічний розбір, семінар
Вторинні артеріальні гіпертензії. Гіпертензивні кризи. Загальні принципи терапії. Невідкладна допомога.	Клінічний розбір, семінар
II тиждень Клінічна фармакологія антигіпертензивних засобів	Семінар
Атеросклероз. Сучасні погляди на проблему. Принципи лікування та профілактика. Клінічна фармакологія основних груп препаратів, що застосовуються при лікуванні хворих на атеросклероз.	Семінар
Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Стенокардія. Діагностика диференційна діагностика, лікування. Реабілітація.	Клінічний розбір, семінар
Гострий коронарний синдром. Нестабільна стенокардія. Інфаркт міокарда. Діагностика. Диференційна діагностика. Ускладнення. Невідкладна допомога. Лікування. Реабілітація.	Клінічний розбір, семінар
Інтенсивна терапія і реанімація при захворюваннях серця. Зупинка кровообігу та дихання. Раптова серцева смерть. Причини. Діагностика. Тактика лікаря. Методи оживлення. Реабілітація.	Клінічний розбір, семінар
Основні групи та клінічна фармакологія засобів, що використовуються для лікування хворих на ішемічну хворобу серця	Семінар
III тиждень Особливості ведення і реабілітації хворих після кардіохірургічних втручань.	Семінар
Хвороби міокарда. Міокардити. Міокардіофіброз.	Клінічний розбір, семінар
Кардіоміопатії.	Клінічний розбір, семінар
Інфекційний ендокардит. Сучасні особливості перебігу. Диференційна діагностика. Тактика лікування.	Клінічний розбір, семінар
Підсумок з кардіології	Клінічні задачі, тести
Ревматичні хвороби I тиждень Методи обстеження хворих з ревматичними захворюваннями. Лабораторна біохімічна, імунологічна діагностика. Рентгенологічні та ультразвукові	Семінар

методи дослідження серця і суглобів. ЕКГ, Ехо-кардіографія.	
Ревматична лихоманка. Класифікація. Діагностичні критерії. Методи лікування. Первинна та вторинна профілактика. Хронічна ревматична хвороба серця. Діагностика. Лікування. Набуті вади серця. Тактика лікаря-терапевта. Методи лікування. Прогноз. Диспансеризація.	Клінічний розбір, семінар Клінічний розбір, семінар
Захворювання суглобів. Ревматоїдний артрит. Класифікація. Діагностичні критерії. Сучасні методи лікування. Експертиза непрацездатності. II тиждень Спонділоартрити. Анкілозуючий спонділоартрит. Псоріатичний артрит. Реактивні поліартрити.	Клінічний розбір, семінар Клінічний розбір, семінар
Дрібнокристалічні артропатії. Подагра. Хондрокальциноз.	Клінічний розбір, семінар
Остеоартроз. Клінічні варіанти Критерії діагнозу. Базисна терапія. Хондростимулятори. Профілактика.	Клінічний розбір, семінар
Системні захворювання сполучної тканини. Системний червоний вовчак. Системні васкуліти. Вузликовий поліартеріїт. Диференційно-діагностичні критерії. Сучасні програми лікування. III тиждень Системна склеродермія. Дерматоміозит (поліоміозит). Паранеопластичні артропатії.	Клінічний розбір, семінар Клінічний розбір, семінар
Гострий біль (біль голови, у шиї, у спині, у м'яких тканинах)	Семінар
Клінічна фармакологія імуномодуючих та протизапальних препаратів.	Семінар
Особливості перебігу ревматичних захворювань у хворих похилого та старечого віку.	Семінар
Підсумок з ревматичних хвороб	Клінічні задачі, тести

<p>Хвороби органів травлення</p> <p>I тиждень</p> <p>Методи обстеження хворих з патологією органів травлення. Діагностичні можливості візуальних методів дослідження (рентгенологічних, сонографічних), інтрагастральна рН- метрія. Методи дослідження (рентгенологічних, сонографічних). Інтрагастральна рН-метрія. Методи дослідження мікробіоцинозу дигестивного тракту та гелікобактеріозу.</p> <p>Хвороби стравоходу. Гастроезофагальна рефлюксна хвороба. Ахалазія кардії.</p> <p>Функціональна шлункова диспепсія. Гастрити. Дуоденіти.</p> <p>Виразкова хвороба. Основні методи лікування. Хвороби оперованого шлунку.</p> <p>II тиждень</p> <p>Рак стравоходу. Рак шлунку. Діагностика предракових станів в гастроентерології.</p> <p>Захворювання біліарної зони. Хронічний некалькульозний холецистит. Жовчокам'яна хвороба.</p> <p>Синдром холестазу. Диференційний діагноз жовтяниць.</p> <p>Хвороби печінки. Хронічні гепатити. Алкогольна хвороба печінки. Алкогольна кома. Діагностика. Тактика лікаря. Прогноз.</p> <p>III тиждень</p> <p>Цирози печінки. Гепатоцелюлярна недостатність. Синдром портальної гіпертензії.</p> <p>Печінкова кома. Печінкова енцефалопатія. Діагностика. Тактика.</p> <p>Хвороби підшлункової залози. Хронічний панкреатит. Зовнішньосекреторна панкреатична недостатність.</p> <p>Хвороби кишок. Глютенова ентеропатія. Целіакія. Синдром надлишкового бактеріального росту.</p> <p>Підсумок з гастроентерології</p>	<p>Семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічні задачі, тести</p>
---	--

<p>Невідкладна допомога при захворюваннях внутрішніх органів I тиждень Тромбоемболія легеневої артерії. Критерії діагнозу. Інтенсивна терапія. Профілактика.</p> <p>Приступ бронхіальної астми. Загроза зупинки дихання.</p> <p>Легенева кровотеча. Діагностика, невідкладна допомога.</p> <p>Гостра дихальна недостатність. (в т.ч. гострий стеноз, ларинготрахеїт).</p> <p>Спонтанний пневмоторакс.</p> <p>Гіпертонічні кризи. Принципи лікування. Невідкладна допомога.</p> <p>Гострий коронарний синдром.</p> <p>Інтенсивна терапія і реанімація при захворюваннях серця.. Зупинка кровообігу та дихання. Раптова серцева смерть. Причини. Діагностика. Тактика лікаря. Методи оживлення. Реабілітація.</p> <p>Інтенсивна терапія при захворюваннях органів травлення. Внутрішні кровотечі в гастроентерології.</p> <p>Гостра ниркова недостатність. Інтенсивна терапія при захворюваннях нирок.</p> <p>Підсумкове заняття з невідкладної допомоги.</p>	<p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Клінічні задачі, тести</p>
<p>Підсумковий піврічний контроль з: практичних навичок; комп'ютерний контроль; теоретична підготовка.</p>	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з лікарями-інтернами терапевтами II року навчання
зі спеціальності «Внутрішні хвороби»

Тема заняття	Форма впровадження
<p>Організація медичної допомоги населенню I тиждень Основи законодавства про охорону здоров'я в Україні. Основні директивні документи, що визначають діяльність органів та установ охорони здоров'я</p> <p>Загальні питання організації медичної допомоги населенню України. Принципи роботи лікувально-поліклінічних закладів</p> <p>Функціональні обов'язки сімейного лікаря. Оформлення медичної документації. Статистична звітність. Санітарно-освітня робота</p> <p>Профілактичні та реабілітаційні програми. Реабілітація терапевтичних хворих</p> <p>Денні стаціонари та стаціонари вдома як сучасні форми надання медичної</p>	<p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p>

<p>допомоги населення</p> <p>Диспансеризація. Планування, аналіз ефективності</p> <p>Принципи лікарсько-трудової експертизи. Експертиза тимчасової та постійної втрати працездатності</p> <p>Стандарти діагностики та лікування. Застосування принципу доказовості у внутрішній медицині</p> <p>Хвороби органів дихання та професійні хвороби</p> <p>I тиждень</p> <p>Гострі респіраторні захворювання. Клінічна картина та діагностика основних форм і ускладнень. Лікування. Профілактика</p> <p>Рак легень</p> <p>Синдром нічного апное</p> <p>Імунотропний вплив вірусів і бактерій. Опортуністичні інфекції. Вплив антибактеріальних препаратів на імунну систему. Методи імунопрофілактики. Методи раціональної антибіотикотерапії</p> <p>Особливості перебігу і лікування захворювань органів дихання у вагітних, хворих похилого та старечого віку</p> <p>II тиждень</p> <p>Клінічна фармакологія основних груп препаратів, що застосовуються в лікуванні захворювань органів дихання</p> <p>Нетрадиційні методи лікування захворювань органів дихання</p> <p>Професійні легеневі хвороби. Пневмоконіози. Пилові бронхіти. Екзогенні альвеоліти. Діагностика. Експертиза непрацездатності</p> <p>Вібраційна хвороба. Хвороби, викликані переохолодженням. Підсумкове заняття з пульмонології</p>	<p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар Клінічний розбір, семінар Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар Клінічний розбір, семінар</p> <p>Семінар. Клінічні задачі, тести</p>
<p>Хвороби серцево-судинної системи</p> <p>I тиждень</p> <p>Патологічні порушення діяльності серцево-судинної системи в перименопаузальному періоді</p> <p>Захворювання серцево-судинної системи у вагітних. Тактика лікаря. Методи профілактики</p> <p>Захворювання перикарду</p> <p>II тиждень</p> <p>Вроджені вади серця. Тактика лікаря-терапевта. Методи лікування. Прогноз.</p> <p>Порушення збудливості. Фібриляція та трипотіння передсердь. Надшлуночкова пароксизмальна тахікардія. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування.</p>	<p>Семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p>

<p>Порушення збудливості. Шлуночкова екстрасистолія. Пароксизмальна шлуночкова тахікардія. Фібриляція шлуночків. Асистолія. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування</p> <p>III тиждень</p> <p>Блокади серця</p> <p>Лікування окремих форм порушення серцевого ритму та провідності. Клінічна фармакологія антиаритмічних, антитромботичних, антитромбоцитарних препаратів</p> <p>Серцева недостатність. Класифікація. Особливості лікування</p> <p>IV тиждень</p> <p>Гостра серцева недостатність. Серцева астма. набряк легень. Тактика лікаря-терапевта. Діагностика. Алгоритми лікування</p> <p>Гостра судинна недостатність (непритомність, колапс). Кардіогенний шок. Фатальні порушення серця і провідності</p> <p>Особливості перебігу серцево-судинних захворювань у хворих похилого та старечого віку</p> <p>Соматоформна вегетативна дисфункція. Критерії діагнозу. Лікування. Профілактика.</p> <p>Підсумкове заняття з кардіології</p>	<p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічні задачі, тести</p>
<p>Хвороби органів травлення</p> <p>I тиждень</p> <p>Функціональна кишкова диспепсія. Синдром подразненої кишки</p> <p>Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Крона</p> <p>Злоякісні пухлини гепатобіліарної системи. Рак підшлункової залози. Рак кішківника</p> <p>Інтенсивна терапія при захворюваннях органів травлення. Внутрішні кровотечі в гастроентерології. Алкогольна кома</p> <p>II тиждень</p> <p>Синдром «гострого живота». Кров у випорожненні</p> <p>Особливості клініки та лікування захворювань органів травлення у хворих похилого та старечого віку</p> <p>Клінічна фармакологія препаратів, що застосовуються при лікуванні пацієнтів із захворюваннями органів травлення</p> <p>Підсумкове заняття з гастроентерології</p>	<p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Семінар</p> <p>Клінічні задачі, тести</p>
<p>Хвороби нирок</p> <p>I тиждень</p> <p>Методи обстеження при патології нирок.</p> <p>Хронічна хвороба нирок. Поняття. Класифікація. Тактика</p> <p>Гломерулонефрит: гострий, швидкопрогресуючий, хронічний. Діагностичні</p>	<p>Семінар</p> <p>Клінічний розбір, семінар</p> <p>Клінічний</p>

критерії. Лікування. РЕабілітація	розбір, семінар
Нефротичний синдром. Диференційна діагностика. Патогенетична симптоматична терапія	Клінічний розбір, семінар
Хронічний пілонефрит. Диференційний діагноз, лікування. Основні принципи антибактеріальної терапії. Амбулаторний нагляд та протирецидивна терапія. Нефролігіаз.	Клінічний розбір, семінар
Підсумкове заняття з нефрології	Клінічні задачі, тести
Невідкладна допомога при захворюваннях внутрішніх органів. I тиждень	
Пароксизмальні порушення ритму та провідності. Діагностика. Інтенсивна терапія. Профілактика	Семінар
Гостра серцева недостатність. Діагностика, невідкладна терапія, профілактика	Семінар
Колапс. Причини. Діагностика. Невідкладна терапія	Семінар
Кардіогенний шок. Діагностика. Інтенсивна терапія. Профілактика	Семінар
Гострий біль (головний біль, біль у шиї, м'яких тканинах)	Семінар
Кров у випорожненні, діагностика. Невідкладна допомога	Семінар
Кровотечі та крововтрати	Семінар
Підсумкове заняття з невідкладної допомоги	Клінічні задачі, тести
Підсумковий піврічний контроль з: практичних навичок; комп'ютерний контроль; теоретична підготовка	

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Внутрішні хвороби»
на кафедрі терапії і суміжних кафедрах (очна частина інтернатури)

Тривалість навчання – 11 місяців (1716 годин)

Код	Назва курсу	Тривалість навчання, години		
		1-й рік	2-й рік	Разом
	1. Внутрішні хвороби			
01	Організація терапевтичної допомоги населенню	36	36	72
02	Хвороби органів дихання та професійні хвороби	108	108	216
03	Хвороби серцево-судинної системи	144	144	288
04	Ревматичні захворювання	108	-	108
05	Хвороби органів травлення	108	72	180
06	Хвороби нирок	72	-	72
07	Клінічна алергологія	43	-	43
08	Хвороби органів кровотворення	-	72	72

09	Хвороби ендокринної системи та обміну речовин	-	72	72
10	Інтенсивна терапія. Невідкладні стани	156	-	156
11	Побічна дія ліків. Немедикаментозні методи лікування	-	36	36
	2. Суміжні дисципліни			
12	Військово-медична підготовка	36	-	36
13	Фтизіатрія. Методика лікування. ДОТС-стратегія	-	72	72
14	Інфекційні хвороби. Особливо небезпечні інфекції. СНІД і вірусні гепатити	36	36	72
15	Клінічна неврологія, психологія	-	36	36
16	Радіаційна медицина	7	-	7
17	Ендоскопічна і променева діагностика	65	-	65
	3. Додаткові програми			
1	Медична генетика	-	14	14
2	Клінічна імунологія	-	7	7
3	Прикладна медична інформатика	-	22	22
4	Основи первинної профілактики	-	14	14
5	Основи трансплантології	-	14	14
	Базовий контроль знань	9	4	13
	Підсумковий піврічний контроль знань	8	-	8
	Державна атестація	-	21	21
	Разом	936	780	1716

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Внутрішні хвороби»
на кафедрі терапії і суміжних кафедрах (очна частина інтернатури, 1-й рік навчання)
Тривалість навчання – 6 місяців (вересень-лютий, 936 годин)

Код	НАЗВА КУРСУ	Кількість годин			
		лекції	практична лікарська діяльність	семінари	разом
	1. Внутрішні хвороби				
01	Організація терапевтичної допомоги населенню	2	26	8	36
02	Хвороби органів дихання та професійні хвороби	6	78	24	108
03	Хвороби серцево-судинної системи	8	104	32	144
04	Ревматичні захворювання	6	78	24	108
05	Хвороби органів травлення	6	78	24	108
06	Хвороби нирок	4	52	16	72
07	Клінічна алергологія	2	31	10	43
10	Інтенсивна терапія. Невідкладні стани	8	112	36	156
	Базовий контроль знань	-	-	-	9
	Підсумковий піврічний контроль знань	-	-	-	8
	2. Суміжні дисципліни				
12	Військово-медична підготовка	2	26	8	36
14	Інфекційні хвороби. Особливо небезпечні інфекції. СНІД і вірусні гепатити	2	26	8	36
16	Радіаційна медицина	-	5	2	7
17	Ендоскопічна і променева діагностика	2	49	14	65
	Всього за 1-й рік	48	665	206	936

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Внутрішні хвороби»
на кафедрі терапії і суміжних кафедрах (очна частина інтернатури, 2-й рік навчання)
Тривалість – 5 місяців (лютий - червень, 780 годин)

Ко д	НАЗВА КУРСУ	Кількість годин			
		лекції	практична лікарська діяльність	семіна ри	разом
	1. Внутрішні хвороби				
01	Організація терапевтичної допомоги населенню	2	26	8	36
02	Хвороби органів дихання та професійні хвороби	6	78	24	108
03	Хвороби серцево-судинної системи	8	104	32	144
05	Хвороби органів травлення	4	54	14	72
08	Хвороби органів кровотворення	4	54	14	72
09	Хвороби ендокринної системи та обміну речовин	4	54	14	72
11	Побічна дія ліків. Немедикаментозні методи лікування	2	26	8	36
	2. Суміжні дисципліни				
13	Фтизіатрія. Методика лікування. ДОТС-стратегія	4	56	12	72
14	Інфекційні хвороби. Особливо небезпечні інфекції. СНІД і вірусні гепатити	2	26	8	36
15	Клінічна неврологія, психологія	2	26	8	36
	3. Додаткові програми				
1	Медична генетика	2	10	2	14
2	Клінічна імунологія	-	5	2	7
3	Прикладна медична інформатика	-	16	6	22
4	Основи первинної профілактики	-	10	4	14
5	Основи трансплантології	2	10	2	14
	Базовий контроль	-	-	-	4
	Державна атестація	-	-	-	21
	Всього за 1-й рік	42	555	158	780

3. Матеріали для проведення контролю

Перелік питань для проведення підсумкового контролю з пульмонології

1. Методи обстеження хворих з патологією органів дихання. Функціональна діагностика. Лабораторні методи дослідження.
2. ХОЗЛ. Класифікація. Критерії бронхіальної обструкції. Програма лікування. Покази до госпіталізації. Реабілітаційна терапія.
3. Пневмонії. Класифікація. Нові підходи до лікування.
4. Хвороби плеври. Плеврити. Пневмоторакс. Діагностика. Методи невідкладної допомоги. Покази до плевральної пункції та дренування порожнини плеври.
5. Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Абсцес легень. Бронхоектатична хвороба. Емпієма плеври.
6. Інтерстиціальні захворювання легень.
7. Саркоїдоз органів дихання.
8. Паразитарні та грибкові захворювання легень.
9. Дихальна недостатність. Класифікація. Діагностичні критерії.
10. Легеневе серце. Класифікація легеневої гіпертензії. Тромбоемболія легеневої артерії. Критерії діагнозу. Лікування. Інтенсивна терапія. Профілактика.

11. Легенева кровотеча. Діагностика, тактика лікаря. Невідкладна допомога.
12. Гостра дихальна недостатність (вт.ч. гострий стеноз, ларинготрахеїт тощо).
13. Спонтанний пневмоторакс.
14. Муковісцидоз.
15. Загострення бронхіальної астми.

Перелік питань для проведення підсумкового контролю з кардіології

1. Методи обстеження при серцево-судинній патології. Значення лабораторних та інструментальних методів обстеження в діагностиці захворювань.
2. Основи електрокардіодіагностики, методика проведення, основні електрокардіографічні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи, їх значення.
3. Артеріальні гіпертензії. Есенціальна артеріальна гіпертензія. Загальні принципи терапії.
4. Вторинні артеріальні гіпертензії. Гіпертензивні кризи. Загальні принципи терапії. Невідкладна допомога.
5. Клінічна фармакологія антигіпертензивних заходів.
6. Атеросклероз. Сучасні погляди на проблему. Принципи лікування та профілактики.
7. Клінічна фармакологія основних груп препаратів, що застосовуються при лікуванні хворих на атеросклероз.
8. Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Стенокардія. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Реабілітація.
9. Гострий коронарний синдром. Нестабільна стенокардія. Інфаркт міокарда. Діагностика. Диференційна діагностика. Ускладнення. Невідкладна допомога. Лікування. Реабілітація.
10. Інтенсивна терапія і реанімація при захворюваннях серця. Зупинка кровообігу та дихання. Раптова коронарна смерть. Причини. Діагностика. Тактика лікаря. Методи оживлення. Реабілітація.
11. Основні групи та клінічна фармакологія засобів, що використовуються при лікуванні хворих з ішемічною хворобою серця.
12. Особливості ведення і реабілітації хворих після кардіохірургічних втручань.
13. Соматоформна вегетативна дисфункція. Критерії діагнозу. Лікування. Профілактика.
14. Хвороби міокарда. Міокардити. Міокардіофіброз.
15. Кардіоміопатії.
16. Інфекційний ендокардит. Особливості перебігу. Диференційна діагностика. Тактика лікування.

Перелік питань для проведення підсумкового контролю з ревматології

1. Методи обстеження хворих з ревматичними захворюваннями. Лабораторна біохімічна імунологічна діагностика. Рентгенологічні та ультразвукові методи дослідження серця суглобів, ЕКГ, Ехо-кардіографія.
2. Ревматична лихоманка. Класифікація. Діагностичні критерії. Методи лікування. Первинна та вторинна профілактика.
3. Хронічна ревматична хвороба серця. Діагностика. Лікування. Набуті вади серця. Тактика лікаря-терапевта. Методи лікування. Прогноз. Диспансерізація.
4. Спондилоартрити. Анкілозивний спондилоартрит. Псориартричний артрит. Реактивні поліартрити.
5. Дрібнокристалічні артропатії. Подагра. Хондрокальциноз.
6. Остеоартрит. Клінічні варіанти. Критерії діагнозу. Базисна терапія. Хондростимулятори. Профілактика.
7. Системна склеродермія. Дерматоміозит (поліоміозит). Паранеопластичні артропатії.
8. Гострий біль (біль голови, у шиї, у спині, у м'яких тканинах).
9. Клінічна фармакологія імуномодуючих та протизапальних препаратів.
10. Особливості перебігу ревматичних захворювань у хворих похилого та старечого віку.

11. Системні захворювання сполучної тканини. Системний червоний вовчак. Системні васкуліти. Вузликовий поліартерїт. Диференційно-діагностичні критерії. Лікування.
12. Захворювання суглобів. Ревматоїдний артрит. Класифікація. Діагностичні критерії. Сучасні методи лікування. Експертиза працездатності.

Перелік питань для проведення підсумкового контролю з гастроентерології

1. Методи обстеження хворих з патологією органів травлення. Діагностична можливість візуальних методів дослідження (рентгенологічних, сонографічних). Інтрагастральна рН-метрія.
2. Методи дослідження мікробіоти дегистивного тракту на хелікобактер.
3. Хвороби стравоходу. Гастроезофагальна рефлюксна хвороба. Ахалазія кардії.
4. Функціональна шлункова диспепсія. Гастрити. Дуоденіти.
5. Рак стравоходу. Рак шлунку. Діагностика предракових станів в гастроентерології.
6. Захворювання біліарної зони. Хронічний некаменевий холецистит. Жовчокам'яна хвороба.
7. Синдром холестазу. Диференційний діагноз жовтяниць.
8. Хвороби печінки. Хронічні гепатити. Алкогольна хвороба печінки. Алкогольна кома. Діагностика. Тактика лікаря. Прогноз.
9. Цирроз печінки. Гепатоцелюлярна недостатність. Синдром портальної гіпертензії.
10. Печінкова кома. Печінкова енцефалопатія. Діагностика. Тактика.
11. Хвороба підшлункової залози. Хронічний панкреатит. Зовнішньосекреторна панкреатична недостатність.
12. Хвороби кишок. Глютенова ентеропатія. Целіакія. Синдром надлишкового бактеріального росту.
13. Виразкова хвороба. Основні методи лікування. Хвороби оперованого шлунка.

Перелік питань для проведення підсумкового контролю з нефрології

1. Хронічна хвороба нирок. Поняття. Класифікація. Тактика.
2. Гломерулонефрит: гострий, швидкопрогресуючий, хронічний. Діагностичні критерії. Лікування. Соціально-професійна реабілітація хворих.
3. Нефротичний синдром. Диференційна діагностика. Патогенетична та симптоматична терапія.
4. Хронічний пієлонефрит. Диференційний діагноз, лікування. Основні принципи антибактеріальної терапії. Амбулаторний нагляд. Та протирецидивна терапія. Нефроліз.
5. Нефропатія вагітних.
6. Гостра ниркова недостатність. Хронічна ниркова недостатність. Інтенсивна терапія при захворюваннях нирок.
7. Гостра затримка сечі. Ниркова еклампсія.
8. Особливості перебігу та лікування хвороб нирок у хворих похилого та старечого віку.

Перелік питань для проведення підсумкового контролю з невідкладних станів

1. Тромбоемболія легеневої артерії. Критерії діагнозу. Інтенсивна терапія. Профілактика.
2. Загострення бронхіальної астми.
3. Легенева кровотеча. Діагностика. Невідкладна допомога.
4. Гостра дихальна недостатність (в тому числі гострий стеноз, ларінготрахеїт).
5. Спонтанний пневмоторакс.
6. Гіпертонічні кризи. Принципи лікування невідкладна допомога.
7. Гострий коронарний синдром.
8. Інтенсивна терапія і реанімація при захворюваннях серця. Зупинка кровообігу та дихання. Раптова коронарна смерть. Причини. Діагностика. Тактика лікаря. Методи оживлення. Реабілітація.
9. Інтенсивна терапія при захворюваннях органів травлення. Внутрішні кровотечі в гастроентерології.
10. Гостра ниркова недостатність. Інтенсивна терапія при захворюваннях нирок.

Перелік питань для кінцевого контролю знань та умінь

1. Методи обстеження хворих з патологією органів дихання. Функціональна діагностика. Лабораторні методи дослідження.
2. ХОЗЛ. Класифікація. Критерії бронхіальної обструкції. Програма лікування. Покази до госпіталізації. Реабілітаційна терапія.
3. Пневмонії. Класифікація. Нові підходи до лікування.
4. Хвороби плеври. Плеврити. Пневмоторакс. Діагностика. Методи невідкладної допомоги. Покази до плевральної пункції та дренування порожнини плеври.
5. Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Абсцес легень. Бронхоектатична хвороба. Емпієма плеври.
6. Інтерстиціальні захворювання легень.
7. Саркоїдоз органів дихання.
8. Паразитарні та грибові захворювання легень.
9. Дихальна недостатність. Класифікація. Діагностичні критерії.
10. Легеневе серце. Класифікація легеневої гіпертензії. Тромбоемболія легеневої артерії. Критерії діагнозу. Лікування. Інтенсивна терапія. Профілактика.
11. Легенева кровотеча. Діагностика, тактика лікаря. Невідкладна допомога.
12. Гостра дихальна недостатність (вт.ч. гострий стеноз, ларинготрахеїт тощо).
13. Спонтанний пневмоторакс.
14. Муковісцидоз.
15. Загострення бронхіальної астми.
16. Методи обстеження при серцево-судинній патології. Значення лабораторних та інструментальних методів обстеження в діагностиці захворювань.
17. Основи електрокардіодіагностики, методика проведення, основні електрокардіографічні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи, їх значення.
18. Вроджені вади серця. Тактика лікаря-терапевта. Методи лікування. Прогноз. Диспансерізація.
19. Порушення збудливості. Фібриляція та трипотіння передсердь. Надшлуночкова пароксизмальна тахікардія. Діагностика. Диференційна діагностика, лікування.
20. Порушення збудливості. Шлуночкова екстрасистолія. Пароксизмальна шлуночкова тахікардія. Фібриляція шлуночків. Асистолія. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування.
21. Блокади серця.
22. Лікування окремих форм порушень серцевого ритму і провідності. Клінічна фармакологія антиаритмічних, антитромботичних, антитромбоцитарних препаратів.
23. Серцева недостатність. Класифікація (клінічні стадії, варіанти, функціональні класи за критеріями NYHA). Особливості лікування.
24. Гостра серцева недостатність. Серцева астма. набряк легень. Тактика лікаря-терапевта. Діагностика. Алгоритм лікування.
25. Гостра судинна недостатність (непритомність, колапс). Кардіогенний шок. Фатальні порушення ритму серця та провідності.
26. Особливості перебігу серцево-судинних захворювань у хворих похилого та старечого віку.
27. Артеріальні гіпертензії. Есенціальна артеріальна гіпертензія. Загальні принципи терапії.
28. Вторинні артеріальні гіпертензії. Гіпертензивні кризи. Загальні принципи терапії. Невідкладна допомога.
29. Клінічна фармакологія антигіпертензивних заходів.
30. Атеросклероз. Сучасні погляди на проблему. Принципи лікування та профілактики.
31. Клінічна фармакологія основних груп препаратів, що застосовуються при лікуванні хворих на атеросклероз.

32. Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Стенокардія. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Реабілітація.
33. Гострий коронарний синдром. Нестабільна стенокардія. Інфаркт міокарда. Діагностика. Диференційна діагностика. Ускладнення. Невідкладна допомога. Лікування. Реабілітація.
34. Інтенсивна терапія і реанімація при захворюваннях серця. Зупинка кровообігу та дихання. Раптова коронарна смерть. Причини. Діагностика. Тактика лікаря. Методи оживлення. Реабілітація.
35. Основні групи та клінічна фармакологія засобів, що використовуються при лікуванні хворих з ішемічною хворобою серця.
36. Особливості ведення і реабілітації хворих після кардіохірургічних втручань.
37. Соматоформна вегетативна дисфункція. Критерії діагнозу. Лікування. Профілактика.
38. Хвороби міокарда. Міокардити. Міокардіофіброз.
39. Кардіоміопатії.
40. Інфекційний ендокардит. Особливості перебігу. Диференційна діагностика. Тактика лікування.
41. Методи обстеження хворих з ревматичними захворюваннями. Лабораторна біохімічна імунологічна діагностика. Рентгенологічні та ультразвукові методи дослідження серця суглобів, ЕКГ, Ехо-кардіографія.
42. Ревматична лихоманка. Класифікація. Діагностичні критерії. Методи лікування. Первинна та вторинна профілактика.
43. Хронічна ревматична хвороба серця. Діагностика. Лікування. Набуті вади серця. Тактика лікаря-терапевта. Методи лікування. Прогноз. Диспансерізація.
44. Спондилоартрити. Анкілозивний спондилоартрит. Псориартричний артрит. Реактивні поліартрити.
45. Дрібнокристалічні артропатії. Подагра. Хондрокальциноз.
46. Остеоартрит. Клінічні варіанти. Критерії діагнозу. Базисна терапія. Хондростимулятори. Профілактика.
47. Системна склеродермія. Дерматоміозит (поліоміозит). Паранеопластичні артропатії.
48. Гострий біль (біль голови, у шиї, у спині, у м'яких тканинах).
49. Клінічна фармакологія імуномодуючих та протизапальних препаратів.
50. Особливості перебігу ревматичних захворювань у хворих похилого та старечого віку.
51. Системні захворювання сполучної тканини. Системний червоний вовчак. Системні васкуліти. Вузликовий поліартеріїт. Диференційно-діагностичні критерії. Лікування.
52. Захворюванн суглобів. Ревматоїдний артрит. Класифікація. Діагностичні критерії. Сучасні методи лікування. Експертиза працездатності.
53. Методи обстеження хворих з патологією органів травлення. Діагностична можливість візуальних методів дослідження (рентгенологічних, сонографічних). Інтрагастральна рН-метрія.
54. Методи дослідження мікробіоцинозу дегистивного тракту на хелікобактер.
55. Хвороби стравоходу. Гастроезофагальна рефлюксна хвороба. Ахалазія кардії.
56. Функціональна шлункова диспепсія. Гастрити. Дуоденіти.
57. Рак стравоходу. Рак шлунку. Діагностика предракових станів в гастроентерології.
58. Захворювання біліарної зони. Хронічний некаменевий холецистит. Жовчокам'яна хвороба.
59. Синдром холестазу. Диференційний діагноз жовтяниць.
60. Хвороби печінки. Хронічні гепатити. Алкогольна хвороба печінки. Алкогольна кома. Діагностика. Тактика лікаря. Прогноз.
61. Цирроз печінки. Гепатоцелюлярна недостатність. Синдром портальної гіпертензії.

62. Печінкова кома. Печінкова енцефалопатія. Діагностика. Тактика.
63. Хвороба підшлункової залози. Хронічний панкреатит. Зовнішньосекреторна панкреатична недостатність.
64. Хвороби кишок. Глютенова ентеропатія. Целиакія. Синдром надлишкового бактеріального росту.
65. Виразкова хвороба. Основні методи лікування. Хвороби оперованого шлунка.
66. Хронічна хвороба нирок. Поняття. Класифікація. Тактика.
67. Гломерулонефрит: гострий, швидкопрогресуючий, хронічний. Діагностичні критерії. Лікування. Соціально-професійна реабілітація хворих.
68. Нефротичний синдром. Диференційна діагностика. Патогенетична та симптоматична терапія.
69. Хронічний пієлонефрит. Диференційний діагноз, лікування. Основні принципи антибактеріальної терапії. Амбулаторний нагляд. Та протирецидивна терапія. Нефролітіаз.
70. Нефропатія вагітних.
71. Гостра ниркова недостатність. Хронічна ниркованедостатність. Інтенсивна терапія при захворюваннях нирок.
72. Гостра затримка сечі. Ниркова еклампсія.
73. Особливості перебігу та лікування хвороб нирок у хворих похилого та старечого віку.
74. Тромбоемболія легеневої артерії. Критерії діагнозу. Інтенсивна терапія. Профілактика.
75. Загострення бронхіальної астми.
76. Легенева кровотеча. Діагностика. Невідкладна допомога.
77. Гостра дихальна недостатність (в тому числі гострий стеноз, ларінготрахеїт).
78. Спонтанний пневмоторакс.
79. Гіпертонічні кризи. Принципи лікування невідкладна допомога.
80. Гострий коронарний синдром.
81. Інтенсивна терапія і реанімація при захворюваннях серця. Зупинка кровообігу та дихання. Раптова коронарна смерть. Причини. Діагностика. Тактика лікаря. Методи оживлення. Реабілітація.
82. Інтенсивна терапія при захворюваннях органів травлення. Внутрішні кровотечі в гастроентерології.
83. Гостра ниркова недостатність. Інтенсивна терапія при захворюваннях нирок.

Перелік практичних навиків, якими лікарі-інтерни повинні оволодіти під час навчання в інтернатурі

Назва маніпуляції	Ступінь оволодіння
Фізикальне обстеження пацієнтів	+++
Запис та оцінка електрокардіограми	+++
Клінічна оцінка ехокардіограми	++
Проведення функціональних тестів для оцінки вільного кровообігу (велоергометрія)	++
Дефібриляція, показання, техніка виконання	+++
Клінічна оцінка даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки	++
Клінічна оцінка даних рентгенологічного дослідження органів травлення	++
Техніка проведення пункції плеври	+++
Клінічна оцінка показників функції зовнішнього дихання (спірометрія, пікфлоуметрія)	++
Штучне дихання	+++
Показання до проведення езофагогастродуоденофіброскопії, оцінка її результатів	++
Клінічна оцінка сканограм та ультрасонограм печінки	++
Клінічна оцінка загального аналізу сечі	+++
Проведення та клінічна оцінка проб Зимницького, Нечипоренка	+++

Оцінка клінічного аналізу крові	+++
Клінічна оцінка коагулограми	+++
Оцінка тестів на виявлення цукрового діабету	+++
Клінічна оцінка біохімічних печінкових тестів	+++
Клінічна оцінка результатів комплексного біохімічного дослідження при серцево-судинних захворюваннях	+++
Клінічна оцінка результатів біохімічного дослідження нирок	+++
Тимчасова зупинка кровотеч	+++
Техніка закритого масажу серця	+++
Накладання пов'язок на рану	+++
Підшкірне, внутрішньом'язове та внутрішньовенне введення ліків	+++
Правила та техніка переливання компонентів крові та кровозамінників	+++
Промивання шлунка	+++
Катетеризація сечового міхура м'яким катетером	+++
Конікотомія, трахеотомія	+++
Пункція черевної порожнини	+++
Постановка алергічних проб перед введенням лікарських засобів	+++

Примітка: (+) – ознайомлення з даним питанням, (++) – знання методів та інтерпретація даних, виконання окремих маніпуляцій, (+++) – уміння самостійно застосовувати набуті знання та навички.

Перелік обов'язкових теоретичних питань і практичних навичок, без оволодіння якими лікар-інтерн не може одержати позитивну оцінку

Загальні знання

- згідно з вимогами фаху лікар-терапевт повинен знати та вміти:
- основи законодавства про охорону здоров'я;
- директивні документи, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я та питання організації терапевтичної допомоги в Україні;
- організацію роботи лікарняно-поліклінічних закладів;
- організацію роботи швидкої та невідкладної допомоги дорослому населенню;
- основи лікарського контролю, медико-соціальної експертизи;
- організацію диспансерного нагляду;
- протиепідемічні заходи при виникненні осередку інфекції;
- принципи дієтотерапії, фізіотерапії та лікувальної фізкультури;
- показання та протипоказання до санаторно-курортного лікування;
- форми і методи санітарно-просвітницької роботи;
- брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення;
- вміти узагальнювати науково-практичну літературу;
- знати сучасну літературу за фахом.

Загальні навички

- оцінити тяжкість стану хворого;
- застосувати об'єктивні методи обстеження;
- визначити необхідність проведення спеціальних методів обстеження;
- визначити показання для госпіталізації та організувати її;
- встановити клінічний діагноз, план і тактику ведення хворого;
- оформити медичну документацію, що передбачена законодавством про охорону здоров'я.

Спеціальні знання та уміння

Лікар-терапевт повинен знати профілактику, діагностику, клініку і провести необхідне лікування таких захворювань:

Захворювання системи кровообігу: артеріальні гіпертензії, ішемічна хвороба серця, захворювання міокарда, захворювання ендокарда, захворювання перикарда, вроджені і набуті вади серця, порушення ритму серця і провідності, недостатність кровообігу.

Захворювання органів дихання: бронхіти, гніні захворювання легень, бронхіальна астма, емфізема легень, пневмонії, рак легень, тромбоемболія легеневої артерії, легеневе серце, дихальна недостатність, пневмоконіози, грибові та паразитарні захворювання легень, туберкульоз легень, захворювання плеври, особливості клініки, діагностики та лікування людей похилого та старечого віку, підлітків.

Захворювання системи травлення: захворювання стравоходу, гастрити, функціональні захворювання шлунка, виразкова хвороба шлунка і дванадцятипалої кишки, рак шлунка, захворювання оперованого шлунка, ентерити, захворювання товстої кишки, панкреатити, рак підшлункової залози, захворювання жовчних шляхів, холецистити, жовчно-кам'яна хвороба, пухлини жовчного міхура та жовчних шляхів, гепатити, цирози печінки, печінкова недостатність, диференційна діагностика при гепатомегалії, диференційна діагностика при асциті, диференційна діагностика при «гострому животі», особливості клініки, діагностики та лікування захворювань травлення у підлітків, людей похилого та старечого віку.

Захворювання нирок: гломерулонефрит, пієлонефрит, нефротичний синдром, амілоїдоз нирок, диференційна діагностика при протеїнурії та патологічному сечовому осаді, гостра і хронічна ниркова недостатність, нирковокам'яна хвороба, радіаційні і токсичні ураження нирок, особливості клініки, діагностики та лікування захворювань нирок у підлітків, людей похилого та старечого віку.

Хвороби системи крові: анемії, гемобластози, еритремія, мієломна хвороба, геморагічні діатези, синдром дисемінованого внутрішньосудинного зсідання крові; лімфогранулематоз, лімфоми та лімфаденопатія, агранулоцитоз, променева хвороба.

Хвороби ендокринної системи та обміну речовин: цукровий діабет, хвороби щитовидної залози, хвороби гіпофіза і гіпоталамуса, хвороба Аддісона, феохромоцитома, ожиріння, диференційна діагностика ендокринних ком, особливості клініки, діагностики та лікування захворювань ендокринної системи у підлітків, людей похилого та старечого віку.

Ревматичні хвороби, алергози: ревматична лихоманка, захворювання суглобів, дифузні захворювання сполучної тканини, диференційна діагностика при дифузних захворюваннях сполучної тканини, протизапальна і імуносупресивна терапія, системні васкуліти, алергози, анафілактичний шок, специфічна гіперсенситибілізація та кортикостероїдна терапія, медикаментозна хвороба.

Гарячкові стани та інфекційні захворювання: бактеріальний сепсис, диференційна діагностика при гарячці, висипі, лімфаденопатії, гепатоспленомегалії, діагностика гострої кишкової інфекції, синдром набутого імунodefіциту (СНІД).

Невідкладні стани: гостра серцева недостатність, гостра судинна недостатність, гіпертонічні кризи, гострі порушення ритму серця та провідності, стенокардія та інфаркт міокарда, біль в ділянці серця, кардіогенний шок, гостра дихальна недостатність, загроза зупинки дихання при бронхіальній астмі, спонтанний пневмоторакс, легенева кровотеча, тромбоемболія легеневої артерії, анафілактичний шок.

Диференційна діагностика «гострого живота»: кровотеча з органів травлення, печінкова кома, гостра ниркова недостатність, гостра недостатність наднирників, тиреотоксичний криз, діабетичні коми, алкогольна кома, гострі отруєння, гострі променеві та радіаційні ураження.

Поліклініка: організація амбулаторно-поліклінічної допомоги населенню дільниці, організація роботи сімейного лікаря, принципи реабілітації хворих та інвалідів, санаторно-курортний відбір в поліклініці.

Окремі питання: лікувально-діагностична робота, оформлення медичної документації, первинна, вторинна профілактика захворювань внутрішніх органів, використання фізичних факторів при амбулаторному лікуванні хворих (електро-світлове лікування, бальнеотерапія, мінеральні води та ін.), облік захворюваності та аналіз діяльності лікаря, пропаганда стандартів гігієнічних знань та здорового способу життя.

Критерії оцінки знань з дисципліни під час іспиту (заліку)

Оцінка «5» виставляється за глибокі знання з етіології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики захворювань внутрішніх органів, уміння обстежувати хворого, оцінювати результати допоміжних методів обстеження, правильно формулювати діагноз, призначати лікування з виписуванням рецептів (без недоліків).

Оцінка «4» виставляється за добре засвоєння з етіології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики захворювань внутрішніх органів (позитивні відповіді на більшість питань), уміння обстежувати хворого та оцінювати результати допоміжних методів обстеження, правильно формулювати діагноз, призначати лікування з виписуванням рецептів (з незначними помилками).

Оцінка «3» виставляється за задовільне засвоєння знань з етіології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики захворювань внутрішніх органів (позитивні відповіді більш, ніж на половину запитань), уміння обстежувати хворого та оцінювати результати допоміжних методів обстеження, правильно формулювати діагноз, призначати лікування з виписуванням рецептів (із значними недоліками).

Оцінка «2» виставляється за незасвоєння етіології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики захворювань внутрішніх органів, невміння обстежувати хворого, оцінювати результати допоміжних методів обстеження, правильно формулювати діагноз, призначати лікування та виписувати рецепти.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна (Базова)

1. Внутрішня медицина : Порадник лікарю загальної практики : навчальний посібник. / А. С. Свінціцький, О. О. Абрагамович, П. М. Боднар та ін.; За ред проф. А. С. свінціцького. – ВСВ «Медицина», 2014. – 1272с. + 16с. кольоров. Вкл.
2. Внутрішня медицина: ревматологія : навчальний посібник / В. Є. Кондратюк, М. Б. Джус. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 272с.
3. Наказ МОЗ України від 15.01.2014 № 34 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги». Уніфікований клінічний протокол екстреної медичної допомоги «Гострі отруєння», «Гіпертонічний криз», «Гіпертермія», «Гіповолемічний шок», «Гостра дихальна недостатність», «Раптова серцева смерть», «Тромбоемболія легеневої артерії».
4. Наказ МОЗ України від 11.04.2014 № 263 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при ревматоїдному артриті». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації «Ревматоїдний артрит».
5. Наказ МОЗ України від 02.07.2014 № 455 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при гострому коронарному синдромі з елевацією сегмента ST». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації «Гострий коронарний синдром з елевацією сегмента ST».
6. Наказ МОЗ України від 02.03.2016 № 152 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при стабільній ішемічній хворобі серця». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації «Стабільна ішемічна хвороба серця».
7. Наказ МОЗ України від 03.03.2016 № 164 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при гострому коронарному синдромі без елевації сегмента ST». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації «Гострий коронарний синдром без елевації сегмента ST».
8. Наказ МОЗ України від 13.06.2016 № 564 «Про затвердження та впровадження

медико-технологічних документів стандартизації медичної допомоги в частині профілактики серцево-судинних захворювань». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Профілактика серцево-судинних захворювань».

9. Наказ МОЗ України від 15.06.2016 № 597 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при фібриляції передсердь». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Фібриляція передсердь».
10. Наказ МОЗ України від 21.06.2016 № 614 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при легеневій гіпертензії». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Легенева гіпертензія у дорослих».
11. Національний підручник з ревматології / За ред. В. Н. Коваленка, Н. М. Шуби – К.: МОРІОН, 2013. – 671с.
12. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування // За редакцією академіка В. М. Коваленка, професора М. І. Лутая, професора Ю. М. Сіренка, професора О. С. Сичова.
13. Свінціцький А. С. Діагностика та лікування захворювань нирок: Навчально-методичний посібник / А. С. Свінціцький, В. О. Мойсеєнко. Київ: Медкнига, 2014. – 404с.
14. Davidson's Principles and Practice of Medicine 23rd Edition. Editors: Stuart Ralston, Ian Prnman, Mark Strachan Richard Hobson. Elsevier. – 2018. – 1440 p.
15. USMLE Step 2 CK Lecture Notes 2017 : Internal Medicine (Kplan Test Prep). – 2016. – Published by Kaplan Medical. – 474 pages.

Допоміжна

1. Внутрішня медицина. У 3 т. Т. 1 / За ред. проф. К. М. Амосової. – К. : Медицина, 2008. – 1056 с.
2. Наказ МОЗ України від 24.05.2012 № 384 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при артеріальній гіпертензії». Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Артеріальна гіпертензія».
3. Основи нефрології / за редакцією м. о. колесника. – К.: Бібліотека «Здоров'я України», 2013. – 340 с.
4. Практикум з внутрішньої медицини: навч. пос./ К. М. Амосова, Л. Ф. Конопльова, Л. Л. Сидорова, Г. В. Мостбауер та ін. – К.: Український медичний вісник, 2012. – 416 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри: vnmu.edu.ua/ кафедра внутрішньої медицини №2
2. Сайт бібліотеки: library.vsmu.edu.ua
3. <https://www.aaskd.org>
4. <https://www.asn-online.org/education/training/fellows/educational-resources.aspx#Guidelines/>